

3-maandelijkse nieuwsbrief
voor EPITAAF-leden

1ste jaargang
enig nummer '88
november 1988

EPITAAF

vereniging voor funeraire archeologie

EPITAAF vzw
O.-L.-Vrouw-
voorplein 16
1020 Brussel

rek.nr.
068-2039260-56

Inhoud :

blz 1/1

- voorwoord
- kalender
- terugblik

blz 1/2

- terugblik(vervolg)
- Béla Bartók
- museum voor
funeraire
archeologie
- voor u gelezen
- monumenten
in Gent
- Martelaarsplein
in Brussel

blz 1/3

- Martelaarsplein
in Brussel(verv)
- op de barrikade

blz 1/4

- bibliografie
- infomatiecentrum

VOORWOORD

Dit is het eerste nummer van de Epitaaf-nieuwsbrief. Het is onze bedoeling in de toekomst regelmatig contact te houden met onze leden. Vandaar deze nieuwsbrief die we vier keer per jaar willen verzenden.

Op een eenvoudige, direkte manier willen we u op de hoogte brengen van de activiteiten in en om Epitaaf. Verder willen we u ook algemene informatie geven over het funeraire in binnen- en buitenland.

KALENDER

Zaterdag 12 november 1988 : Brussel-Laken
De beste introductie tot de grafkunst
O.-L.-Vrouwvoorplein, Brussel-Laken

Zaterdag 26 november 1988 : Brussel-Evere
Thema : architectengraven/grafarchitekten
Kerkhof van Brussellaan, Evere

Zaterdag 3 december 1988 : Wemmel
Gepolychromeerde grafmonumenten uit de
16-18de eeuw.
Sint-Servatiuskerk, Kerkstraat, Wemmel

Zondag 11 december 1988 : Brussel-Laken
O.-L.-Vrouwvoorplein, Brussel-Laken

Zaterdag 14 januari 1989 : Brussel-Laken
O.-L.-Vrouwvoorplein, Brussel-Laken

Voor 1989 zijn reeds rondleidingen voorzien in :
Brussel-Ukkel, Antwerpen-Schoonselhof,
Antwerpen-Berchem, Gent-Westerbegraafplaats, Gent-
Campo Santo, Brussel-Elsene.

Elke rondleiding begint om 10.30 uur en duurt
ongeveer 2 uur.

Afspraak telkens aan de hoofdingang.

TERUGBLIK

Van 1 juli tot 11 september 1988, vond in de
Warande in Turnhout de tentoonstelling plaats
'Doodgewoon beelden van de dood'.

De Warande had een aantal werken van eigentijdse kunstenaars samengebracht onder de titel 'Beelden van de dood in de aktuele kunst, met een terugblik op Ensor en Rops'.

Epitaaf verzorgde de inleidende tentoonstelling 'Beelden van de dood in onze dodenkultus'.

Dat de tentoonstelling een succes was bewijzen de ca. 7.500 à 10.000 bezoekers. Verder mochten we ons verheugen in een ruime belangstelling van de media.

Ook de rondleidingen die Epitaaf het afgelopen jaar organiseerde kenden een grote opkomst van geïnteresseerden.

Vooraf de wandeling op de begraafplaats van Laken, kent een groeiend succes (cfr. wandeling op 14 augustus '88 : 54 bezoekers).

BELA BARTOK

Béla Bartók, gekend Hongaars komponist, geboren 1881, vestigde zich in 1940 te New York. Hij overleed er 43 jaar geleden ten gevolge van leukemie en werd er begraven.

In de maand juni van dit jaar werden zijn stoffelijke resten ontgraven en aan boord gebracht van de Queen Elisabeth II, om via Southampton, Cherbourg, Parijs, Straatsburg, Munchen en Wenen naar Boedapest te worden overgebracht.

Op al deze doorreisplaatsen werden concerten gegeven met muziek van Béla Bartók.

Op 7 juli 1988 kreeg de overleden komponist een staatsbegrafenis die door meer dan 1.000 personen werd bijgewoond, waaronder politici en kunstenaars.

De stoffelijke resten van de overledene werden bijgezet op de begraafplaats Farkasret bij zijn tweede echtgenote. Op deze begraafplaats ligt ook Zoltan Kodaly begraven.

MUSEUM VOOR FUNERAIRES ARCHEOLOGIE IN BRUSSEL

Naast de begraafplaats van Laken, m.n. in het voormalig beeldhouwersatelier van wijlen Ernest Salu worden de voorbereidingen getroffen voor de inrichting van een Museum voor Grafkunst.

In onze volgende nieuwsbrief, als onze plannen meer vaste vorm hebben, zullen wij hier uitgebreid op terug komen.

Noteer alvast dat vanaf vandaag ons nieuwe officiële adres reeds in het voormalige atelier gevestigd is.

Epitaaf vzw, O.-L.-Vrouwvoorplein 16, 1020 Brussel

VOOR U GELEZEN

MONUMENTEN IN GENT

In de loop van de maand juli 1987 werd in alle stilte op het Gentse Campo Santo (begraafplaats van St.Amandsberg), het grafmonument geplaatst van Dr. Jozef Hoet, kunstverzamelaar en vader van de konservator van het Gentse Museum voor Hedendaagse Kunst.

Het grafmonument werd ontworpen door de Canadese beeldhouwer Royden Rabinowitch.

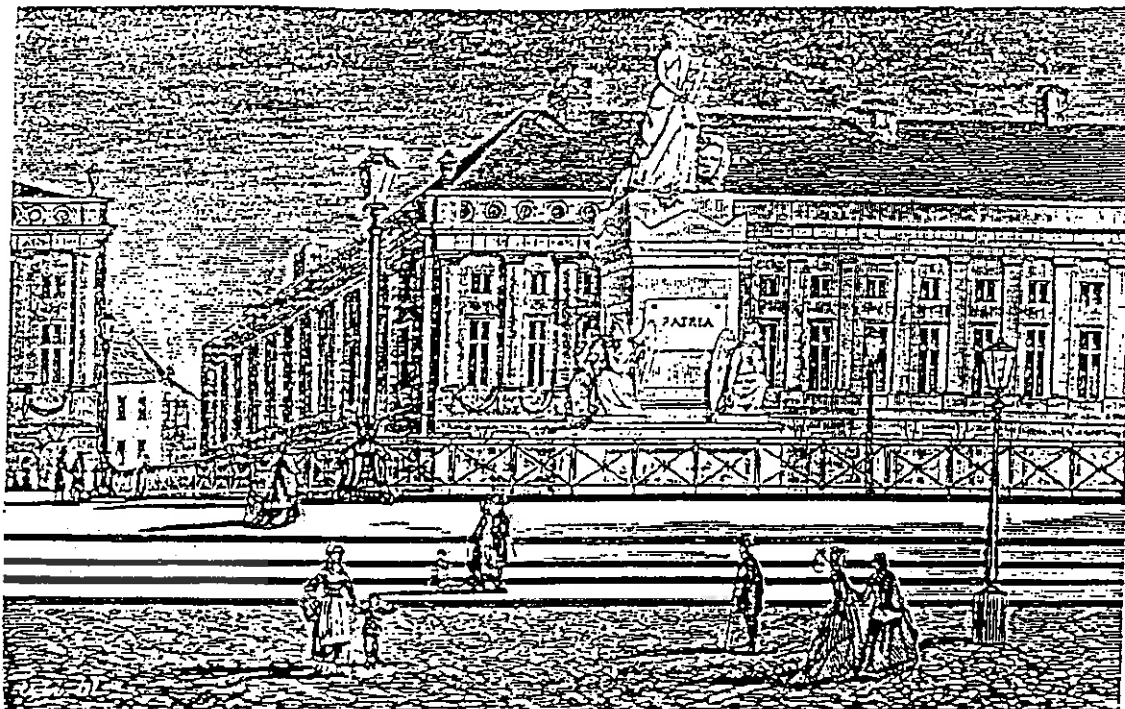
De begraafplaats Campo Santo is gekend als begraafplaats van vele Vlaamse beroemdheden.

Het graf van Dr. J. Hoet is gelegen vlak bij de grafstede van de gezusters Loveling.

MARTELAARSPLEIN IN BRUSSEL

In juni 1988 verscheen een bericht in de media in verband met de bouwplannen van de Regie der Gebouwen, die handelt in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse Executieve koestert sinds jaar en dag de droom ooit haar kabinetten te installeren aan het Martelaarsplein in Brussel.

Martelaarsplein anno 1871

Het voorontwerp voor het zuidgebouw is reeds officieel goedgekeurd. Een bouwaanvraag is de volgende noodzakelijke stap. Bij deze bouwaanvraag zou tevens het verzoek worden ingediend om een ondergrondse parking te bouwen. Een parking die rechtstreeks toegang zou verschaffen tot de kabinetten.

ARAU en Inter-Environment zijn niet te spreken over deze bouwplannen van de Vlaamse Gemeenschap. Kantoren zijn hun inziens uit den boze in een stadsdeel waar wonen de voorkeur moet krijgen. Een parking kan helemaal niet.

Het Sint Lukasarchief formuleert opmerkingen in verband met de architectuur. De plannen vertonen een te grote diskrepantie tussen de binnen huisinrichting en de gevel. De voorgenomen bouwwerken zijn niet in harmonie met de stijl van het Martelaarsplein.

De Koning Boudewijnstichting deelt dit standpunt en is eveneens van oordeel de oorspronkelijke woonfunctie van het plein en de omgeving te eerbiedigen.

OP DE BARRIKADE

Nieuwe deelnemer in het gesprek in verband met het Martelaarsplein is Epitaaf vzw. Epitaaf zet zich in voor het behoud van dit plein in zijn oorspronkelijke vorm.

Epitaaf wijst er op dat het Martelaarsplein de oudste begraafplaats is van de vijfhoek. In de ondergrond van het plein, langs de kant van de Zilverstraat, liggen naar schatting 450 vrijheidsstrijders begraven, die gesneuveld zijn tijdens de Belgische onafhankelijkheidsstrijd in 1830.

Wil men ooit de voorgenomen bouwwerken uitvoeren dan zal men op zijn minst rekening moeten houden met de wettelijke bepalingen op de kerkhoven en begraafplaatsen.

BIBLIOGRAFIE

CAPITEYN André & DECAVELE J., In steen en brons van leven en dood, Inventaris van de waardevolle grafmonumenten en portretgalerij van verdienstelijke personen rustend op de begraafplaatsen van de stad Gent, Gent, Stad Gent, 1981, 334 p., ill.

COSEYN A., Le cimetière de Laeken, Bruxelles, Bulens, 36 p., ill.

GENARD P., Verzameling der graf-en gedenkschriften der provincie Antwerpen, Antwerpen, 1865-1903, 8 delen.

VAN BELLE R., Over de betekenis van funeraire afbeeldingen, in: Kon. Geschied- en Oudheidkundige Kring Kortrijk, Handelingen, nieuwe reeks 1981. Afzonderlijke uitgave van Brugs Ommeland 1982

EPITAAF INFORMATIECENTRUM

U kent of zoekt studies, artikels, teksten, illustraties, betreffende begraafplaatsen, kerkhoven of grafmonumenten ?

U kent projekten in verband met de bestudering of inventarisatie van begraafplaatsen of grafmonumenten ?

U kent lokale anekdotes, informatie, archieven over begraafplaatsen, kerkhoven of grafmonumenten ?

U hebt uw mening over een begraafplaats of een grafmonument in binnen-of buitenland ?

U ontwerpt begraafplaatsen of grafmonumenten ?

U maakt graftekens of grafschriften ?

U vindt dat een begraafplaats betere bekendheid verdient ?

U wil bepaalde wantoestanden i.v.m. grafmonumenten of begraafplaatsen aanklagen ?

Zend uw ideeën, opmerkingen, bedenkingen, dokumentatie, wetenswaardigheden naar één adres :

EPITAAF vzw
O.L.Vrouwvoorplein 16
1020 Brussel

Om het Epitaaf-dokumentatiecentrum te doen groeien en bloeien hebben wij uw hulp nodig.

Een selectie van wat U ons toezendt verschijnt in deze nieuwsbrief ten behoeve van alle Epitaaf-leden.

De redactie streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, waarvoor ze echter niet aansprakelijk kan gesteld worden.

Redactie : B. Bracke, K. Roelants, F. Tas, M. Wynants

Verantwoordelijke Uitgever : M. Wynants

O.-L.- Vrouwvoorplein 16 1020 Brussel